

SVEA HOVRÄTT

Avdelning 9

DOM

Referens nr 21033493	Dom nr DB 193	Sida 1 (14)

Datum 1999-12-21	Mål nr B 3625-99
Meddelad i Stockholm	

ÖVERKLAGAD DOM

Underrätt	Namn och mål nr Stockholms tingsrätt, avd. 14, mål nr B 262/98	
	Datum för domen 1999-04-14	Dom nr Se bilaga A

PARTER (antal tilltalade: 1)

Åklagare	Partsställning Motpart	
	Namn, tjänstetitel och åklagarmyndighet Bergström, Anne-Marie, kammaråklagare 2:a åklagarkammaren i Stockholm	
Tilltalad	Partsställning Klagande	
	Efternamn och alla förnamn Ramsbro, Knut BÖRJE Henry	
	Personnummer 380812-3933	Yrke/Titel
	Postadress Tranebergsvägen 112, 167 44 BROMMA	
	Medborgare i	
	Frihetsberövande	Rätts- hjälp
Försvare	Offentlig försvarare	Ombud
Saken	Bratt, Percy, advokat Narvavägen 32, 115 22 STOCKHOLM	
	Brott mot datalagen	

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Se sidan 2.

Blankett 8 DV 396/1 96.11 453590 PE

Postadress

Box 2290, 103 17 STOCKHOLM

Gatuadress

Birger Jarls Torg 2, 10, 16

Telefon

08-700 34 00

Telefax

08-21 93 27

Exp tid månd-fred

9-11.30, 12.30-15

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Med ändring av tingsrättens dom dömer hovrätten Börje Ramsbro för brott mot personuppgiftslagen enligt 49 § 1 st c personuppgiftslagen (1998:204) till dagsböter trettio (30) å tvåhundrafemtio (250) kr.
2. Percy Bratt tillerkänns ersättning av allmänna medel med fyrtyotvåusenniohundrafyrtiofem (42 945) kr för arbete.
3. Kostnaden under punkten 2 skall staten svara för.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Börje Ramsbro har yrkat att åtalet ogillas.

Åklagaren har bestritt ändring.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Börje Ramsbro har hörts på nytt. Han har i samband härmed med hjälp av projektor visat delar av de sidor som förekommit på den webbplats som det är frågan om i målet. Vidare har förnyat vittnesförhör ägt rum med Agneta Runmarker. Den vid tingsrätten upptagna skriftliga bevisningen har återopats även här. Börje Ramsbro har vidare återopat ett av docenten i straffrätt vid Uppsala universitet Petter Asp avgivet utlåtande rörande tillämplig lag i målet.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen i hovrätten är i allt väsentligt densamma som i tingsrätten. Hovrätten konstaterar att parterna här, liksom i tingsrätten, är eniga om själva webbplatsens utformning och innehåll. Hovrätten hänvisar i dessa delar till tingsrättens redovisning (tingsrättens dom s. 4 ff.).

Börje Ramsbro har i hovrätten i huvudsak angett samma inställning till åtalet som i tingsrätten. Sammanfattningsvis innebär hans inställning, som hovrätten uppfattat honom, följande.

1. De uppgifter som han lagt ut på den av honom disponerade webbplatsen har inte bildat ett personregister i datalagens mening, varför åtalet, såvitt gäller förfarandet enligt första stycket i gärningsbeskrivningen, redan på denna grund skall ogillas.

2. För det fall att hovrätten skulle finna att det är fråga om ett personregister skall åtalet ogillas, såvitt gäller förfarandet enligt första stycket i gärningsbeskrivningen, på den grunden att personregistret inte omfattat några uppgifter av i 4 § eller 6 § datalagen angivet slag, varför personregistret inte krävt tillstånd av Datainspektionen.

3. Vad gäller förfarandet enligt andra stycket i gärningsbeskrivningen, skall åtalet ogillas på den grunden att det inte, som förutsätts i 11 § första stycket andra meningen datalagen, funnits anledning att anta att personuppgifterna skulle användas för automatisk databehandling i utlandet. Datainspektionens medgivande till s.k. utlandsutlämnande har därför inte behövts.

4. För det fall att hovrätten inte skulle finna att ovannämnda rekvisit i datalagen brister, uppkommer frågan vilken lag som är tillämplig i målet. Börje Ramsbro har – med stöd av det åberopade rättsutlåtandet – hävdad att det är personuppgiftslagen, vilken trädde i kraft den 24 oktober 1998 och då ersatte datalagen, som skall tillämpas på de förfaranden som åtalet avser.

Skulle hovrätten finna att personuppgiftslagen är tillämplig gäller enligt Börje Ramsbro till en början att hans förfarande enligt första stycket i gärningsbeskrivningen inte är straffbelagt enligt denna lag. Vad gäller åtalet i återstående del har Börje Ramsbro hävdad att de personuppgifter som åtalet avser inte är av det slaget att de omfattas av personuppgiftslagen, varför åtalet på denna grund skall ogillas. Skulle hovrätten inte godta denna invändning har han hävdad att hans åtgärd att lägga ut de ifrågavarande personuppgifterna uteslutande skett för journalistiska ändamål, varför åtalet till följd av bestämmelsen i 7 § andra stycket personuppgiftslagen skall ogillas.

5. Börje Ramsbro har slutligen hävdad att åtalet, oavsett om datalagens eller personuppgiftslagens straffbestämmelser anses tillämpliga, skall

ogillas då dessa bestämmelser inte harmonierar med reglerna om yttrande- och informationsfrihet i 2 kap. regeringsformen och artikel 10 i Europakonventionen.

Hovrättens nedan angivna prövning av åtalet sker i anslutning till de av Börje Ramsbro framförda invändningarna mot detta.

1. Har det förelegat ett personregister enligt 1 § datalagen?

Börje Ramsbro har hävdats att det material som lagts ut på den ifrågavarande webbplatsen på Internet inte bildat ett personregister. Att det varit möjligt att i fråga om personerna i den alfabetiska förteckningen under rubriken "Vid skampålen" via länkar och en sökfunktion ur material – såsom av honom författade artiklar, tidningsartiklar, utdrag ur rättegångsskrifter m.m. – som utlagts på webbplatsen kunna inhämta olika enstaka uppgifter hänförliga till dessa personer innebär enligt Börje Ramsbro inte att härigenom uppkommit ett personregister i datalagens mening. Han har gjort gällande att härför har krävts att det med hjälp av automatisk databehandling varit möjligt att bl.a. systematisera, sortera och bearbeta personuppgifterna i fråga. Han har tillagt att för det fall att uppgifterna på webbplatsen skulle anses bilda ett personregister innebär det att hela Internet är att betrakta som ett jättelikt personregister.

Agneta Runmarker har i denna del uppgivit bl.a. följande. Med ett personregister menas till en början vad som klassiskt betecknar ett register, således ett register över människor och uppgifter om dessa. Till ett personregister kan emellertid också hänföras uppgifter i löpande text, i den mån dessa uppgifter är hänförliga till viss person. Det skall emellertid vara fråga om informationsbehandling av personuppgifter. För bedömningen av denna fråga kan bl.a. vara av intresse under hur lång tid uppgifterna varit tillgängliga. Det är inte en förutsättning för att ett personregister skall föreligga att uppgifterna i en löpande text skall kunna bearbetas, sorteras osv. med hjälp av automatisk databehandling. Det är

till och med så att alla personuppgifter i ett personregister inte behöver ha förts med hjälp av automatisk databehandling. Även manuellt förda personuppgifter kopplade till ADB-förda uppgifter kan – beroende på ändamålet – anses hänförliga till ett personregister i datalagens mening.

Hovrätten får anföra följande.

Enligt 1 § datalagen avses med personregister register, förteckning eller andra anteckningar som föres med hjälp av automatisk databehandling och som innehåller personuppgift som kan hänföras till den som avses med uppgiften.

Av utredningen framgår att det med hjälp av de länkar som funnits angivna till namnen i den alfabetiska personförteckningen varit möjligt att inhämta ytterligare uppgifter om dessa personer i det material i form av artiklar m.m. som var utlagt på Stiftelsens webbplats. Att det inte varit möjligt att systematisera och bearbeta uppgifterna på sätt Börje Ramsbro angivit medför inte att materialet därigenom inte skulle kunna ingå i ett personregister i datalagens mening. Mot bakgrund av att det – enligt vad Börje Ramsbro själv uppgivit – varit ett syfte med personförteckningen och därtill hörande länkar att lämna information om personerna i fråga och till att materialet varit utlagt på webbplats under en längre tid är uppenbart att den alfabetiska förteckningen och det material som kunnat nås via länkarna tillsammans bildat ett personregister. Att materialet varit utlagt på Internet saknar varje betydelse för prövningen av frågan om det förlegat ett personregister i datalagens mening. Däremot får detta betydelse i ett annat hänseende. Genom att materialet lagts ut på Internet står det klart att fråga inte är om ett personregister som inrättats eller förts uteslutande för personligt bruk (jfr 2 § tredje stycket datalagen). Huruvida till personregistret även varit att hänföra de ytterligare uppgifter på webbplatsen, som inte kunnat nås via de ifrågakvarande länkarna, finner hovrätten inte nödvändigt att ta ställning till.

2 a. Har personregistret krävt tillstånd av Datainspektionen?

Som tingsrätten funnit (tingsrättens dom s. 10 n) har det bland personuppgifterna funnits såväl "uppgift om att någon misstänks för brott" (4 § datalagen) som "personuppgift som utgör omdöme eller annan värderande upplysning om den registrerade" (6 § andra stycket datalagen). För att inrätta och föra det register som innehållit dessa uppgifter har det därför enligt 2 § andra stycket 1 och 2 datalagen erfordrats tillstånd från Datainspektionen. Av det anförda följer att Börje Ramsbro överträtt straffbestämmelsen i 20 § första stycket 1 datalagen, vilket regelbrott i vart fall skett av oaktsamhet.

2 b. Har det krävts medgivande av Datainspektionen enligt 11 § datalagen?

Hovrätten konstaterar i likhet med tingsrätten att de på Internet utlagda uppgifterna blivit tillgängliga för automatisk databehandling utomlands (tingsrättens dom s. 11). Frågan är då om det funnits anledning att anta att uppgifterna skulle användas för automatisk databehandling i någon stat, som inte anslutit sig till den av tingsrätten anmärkta Europarådskonventionen, för vilket fall det krävts medgivande från Datainspektionen för att få lämna ut personuppgifterna.

Genom att lägga ut personuppgifterna i fråga på Internet har det blivit möjligt att nå dessa från de flesta länder i världen. Hovrätten delar tingsrättens bedömning att uppgifterna blir tillgängliga för automatisk databehandling, om Internetanvändare utomlands kan lagra uppgifterna på elektronisk väg, med möjlighet att ytterligare bearbeta dessa. Det är självfallet svårt att närmare uttala sig om vilket intresse det funnits att utomlands ta del av och lagra uppgifterna, varav merparten var avfattade på svenska. Även om detta intresse sannolikt varit ringa anser hovrätten att det med hänsyn till webbplatsens utformning, som måste uppfattas som professionell, och till att det på framträdande plats lämnades

negativa uppgifter om en stor svensk bank fanns anledning att anta att uppgifterna skulle komma att lagras av Internetanvändare i sådana utländska stater som det är fråga om. Med hänsyn till detta har det krävts medgivande för s.k. utlandsutlämning från Datainspektionen. Det anförda innebär att Börje Ramsbro i och med att uppgifterna i fråga lagts ut på Internet – i vart fall av oaktsamhet – överträtt bestämmelsen i 20 § första stycket 3 p. datalagen.

3. Tillämplig lag

Datalagen gällde fram till den 24 oktober 1998 då den ersattes av personuppgiftslagen. I punkten 2 i övergångsbestämmelserna stadgas följande:

"I fråga om behandling av personuppgifter som påbörjats före ikraftträdandet eller behandling som utförs för ett visst bestämt ändamål om behandling för ändamålet påbörjats före ikraftträdandet skall till och med d. 30 sept. 2001 den äldre lagen tillämpas i stället för den nya".

Som framgår av tingsrättens dom (s. 10) fann tingsrätten, efter att ha konstaterat att åtalet avsåg tiden februari - oktober 1997 under vilken tid datalagen gällde, att det av den angivna övergångsbestämmelsen följde att datalagen var tillämplig, eftersom i målet var fråga om behandling av personuppgifter som påbörjats före ikraftträdandet av personuppgiftslagen den 24 oktober 1998. Vid angivet förhållande kom därför tingsrätten inte in på frågan om en tillämpning av personuppgiftslagen i stället för datalagen skulle ha lett till en mildare straffrättslig bedömning av Börje Ramsbros förfaranden.

I det återopade utlåtandet av docenten Petter Asp hävdas att övergångsbestämmelsen inte är avsedd att tillämpas på ett fall som det förevarande, att det, trots att Börje Ramsbros handlande faller in under bestämmelsens ordalydelse, finns skäl för att avstå från att tillämpa bestämmelsen, att prövningen i stället skall ske utifrån den allmänna regeln i 5 § andra

stycket lagen (1964:163) om införande av brottsbalken (BrP), dvs. enligt den lindrigaste lagens princip, samt att denna prövning leder till att Börje Ramsbros handlande skall bedömas utifrån personuppgiftslagens bestämmelser.

Hovrätten får anföra följande.

Enligt den ovannämnda bestämmelsen i BrP skall straff i princip bestämmas efter den lag som gällde när gärningen företogs. Gäller annan lag när dom meddelas, skall dock den lagen tillämpas, om den leder till frihet från straff eller till lindrigare straff (lindrigaste lagens princip). Från denna princip görs undantag i fråga om gärningar som under viss tid varit straffbelagda på grund av då särskilt rådande förhållanden (undantagsregeln). En kristidsförfattning är ett typexempel härpå.

Att det i och för sig är möjligt att genom en övergångsbestämmelse till en ny lag göra undantag från den lindrigaste lagens princip står klart. I utlåtandet hävdas emellertid att en sådan särskild övergångsbestämmelse, med tanke på de överväganden som den lindrigaste lagens princip vilar på, dvs. tankarna om billighet och rättvisa, i princip endast torde böra användas för att undanröja tvivel om övergångsreglerna i fall det verkligen finns skäl att frångå den lindrigaste lagens princip, dvs. i sådana fall som annars hade fallit in under undantagsregeln. Hovrätten, som finner detta synsätt naturligt, känner inte till något exempel där lagstiftaren i en ny lag, som ersätter en tidigare lag till följd av en förändrad, mildare syn på vad som är straffbart – och inte till följd av att själva gärningens karaktär till följd av förändringar av de yttre omständigheterna har förändrats – intagit en övergångsregel av här diskuterat slag.

I nu förevarande fall står klart att skälet till att vissa gärningar som var straffbara enligt datalagen är straffria enligt personuppgiftslagen eller där belagda med lindrigare straff inte är att de yttre förhållandena förändrats utan att det utvecklats en delvis förändrad syn på vad som är straffbart

och bör kontrolleras med straffhot. Redan på grund härav uppkommer tveksamhet om övergångsbestämmelsens tillämpning såvitt nu är i fråga. Till detta kommer emellertid följande. Syftet med övergångsbestämmelsen har varit att ge personer som för dataregister tid att anpassa sina register till det nya och mer omfattande regelverk som personuppgiftslagen innehåller. Att övergångsbestämmelsen efter sin ordalydelse – i bestämmelsen anges att den gäller i fråga om behandling av personuppgifter som *påbörjats* före ikraftträdandet – över huvud taget kommit att omfatta Börje Ramsbros hantering, som upphört redan i oktober 1997 (genom att han då avlägsnade uppgifterna i det aktuella personregistret), framstår som Asp närmare utvecklat i sitt utlåtande (s. 6 f.) som ett rent lagtekniskt förbiseende. Avsikten med övergångsbestämmelsen har nämligen uppenbarligen varit att den endast skall gälla i fråga om behandling av personuppgifter som *pågår* vid ikraftträdandet.

Mot den angivna bakgrunden anser hovrätten sig i förevarande fall kunna bortse från övergångsbestämmelsen. I stället får prövningen göras efter den lindrigaste lagens princip. Vid bedömandet av om den nya lagen (personuppgiftslagen) leder till ett lindrigare straff än vad som följer av den gamla lagen (datalagen) skall en jämförelse ske mellan de resultat som man kommer till i det konkreta fallet genom tillämpning av äldre respektive ny lag (Berg m. fl., Kommentar till brottsbalken III, 4 uppl. 1994 s. 554).

4. Prövning av åtalet enligt lindrigaste lagens princip

Vad först gäller åtalet enligt första stycket i gärningsbeskrivningen, dvs. att Börje Ramsbro utan tillstånd inrättat eller fört personregister och därigenom överträtt straffbestämmelsen i 20 § första stycket 1 datalagen, kan omedelbart konstateras att personuppgiftslagen inte innehåller någon motsvarande straffbestämmelse. Åtalet i denna del, bedömt enligt sistnämnda lag, skall således ogillas.

Åtalet i återstående del avser att Börje Ramsbro lämnat ut personuppgifter i strid mot 11 § datalagen (otillåtet s.k. utlandsutlämnande). Hovrätten har i det föregående funnit att Börje Ramsbro i denna del, i vart fall av oaktsamhet, överträtt den bestämmelse i datalagen som straffbelägger angivna förfarande, dvs. 20 § första stycket 3 datalagen.

Börje Ramsbro har hävdad att en prövning enligt personuppgiftslagens regler, såvitt nu är i fråga, leder till att åtalet skall ogillas, i första hand på den grunden att personuppgifterna inte varit av det slaget att de omfattas av lagen och i andra hand på den grunden att hans åtgärd att lägga ut de ifrågavarande personuppgifterna uteslutande skett för journalistiskt ändamål, varför åtalet till följd av bestämmelsen i 7 § andra stycket personuppgiftslagen skall ogillas. Han har tillagt att den omständigheten att han inte är journalist inte får innebära att en annan måttstock tillämpas än den som gäller för journalister och han har därvid åberopat bestämmelsen i artikel 14 i Europakonventionen om förbud mot diskriminering.

Hovrätten får anföra följande.

Enligt 5 § första stycket personuppgiftslagen gäller lagen för sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Det är uppenbart att de i målet aktuella personuppgifterna varit av detta slag och att de därför omfattas av personuppgiftslagen.

I 7 § andra stycket personuppgiftslagen anges, såvitt nu är i fråga, att lagens straffbestämmelser angående otillåten överföring av personuppgifter till utlandet inte skall tillämpas på sådan behandling av personuppgifter som *uteslutande* sker för journalistiska ändamål.

Börje Ramsbro har hävdad att syftet med webbplatsen var att informera, granska, kritisera och provocera samt att ge dem som provocerades möjlighet att försvara sig. Enligt Börje Ramsbro gällde detta syfte i fråga om allt det material som fanns på webbplatsen. För hovrätten står det

emellertid klart att syftet, även om det delvis varit det nyss angivna, också varit att sprida kännedom om de nedvärderande personuppgifter som det är fråga om i målet. Hovrätten finner därför att den åberopade undantagsbestämmelsen inte här är tillämplig, vilken bedömning inte påverkas av vad som föreskrivs i artikel 14 i Europakonventionen.

Hovrätten övergår här efter till att jämföra de båda lagarnas straffbestämmelser såvitt nu är i fråga. Enligt 20 § första stycket 1 datalagen döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gjort sig skyldig till otillåtet utlandsutlämnande av personuppgifter till böter eller fängelse i högst ett år. Personuppgiftslagen innehåller i 49 § första stycket c en motsvarande straffbestämmelse. Enligt denna döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet för över personuppgifter till tredje land i strid med på annat håll i personuppgiftslagen intagna bestämmelser om utlandsutlämning till böter eller fängelse i högst sex månader eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst två år. Då det är uppenbart att Börje Ramsbros handlande inte är att bedöma som grovt brott är den tillämpliga straffskalan i personuppgiftslagen i förevarande fall den som stadgar böter eller fängelse i högst sex månader, således en mildare straffskala än den nyss angivna i datalagen. Mot angiven bakgrund får lagföring enligt personuppgiftslagen anses leda till ett lindrigare straff än vid en lagföring enligt datalagens motsvarande straffbestämmelse.

5. Frågan om inverkan på åtalet av regler om yttrande- och informationsfrihet

Börje Ramsbro har hävdad att åtalet, oavsett om datalagens eller personuppgiftslagens straffbestämmelser anses tillämpliga, skall ogillas då dessa bestämmelser inte harmonierar med reglerna om yttrande- och informationsfrihet i regeringsformen och artikel 10 i Europakonventionen.

Hovrätten får anföra följande. De fri- och rättigheter som Börje Ramsbro tar upp får enligt 2 kap. 13 § regeringsformen begränsas med hänsyn till bl.a. "enskilds anseende" och "privatlivets helgd". I 3 § i samma kapitel anges att varje medborgare skall i den utsträckning som närmare anges i lag skyddas mot att hans personliga integritet kränks genom att uppgifter om honom registreras med hjälp av automatisk databehandling. Enligt artikel 10 i Europakonventionen har var och en yttrandefrihet, som dock får begränsas bl.a. med hänsyn till "annans goda namn och rykte".

Hovrätten finner att de angivna bestämmelserna ger stöd för de inskränkningar av ovan angivna friheter som skett genom datalagen och personuppgiftslagen. Hovrätten får i denna del vidare hänvisa till tingsrättens bedömning (tingsrättens dom s. 11 f.).

6. Sammanfattning och påföljd

Hovrättens ovan redovisade ställningstaganden innebär att åtalet enligt första stycket i gärningsbeskrivningen (inrättande eller förande av personuppgifter utan tillstånd) skall ogillas samt att Börje Ramsbro skall dömas enligt andra stycket i gärningsbeskrivningen för överträdelse av 49 § första stycket c personuppgiftslagen (otillåtet överförande av personuppgift till utlandet). Påföljden skall bestämmas till ett lågt bötesstraff.

7. Försvararersättningen

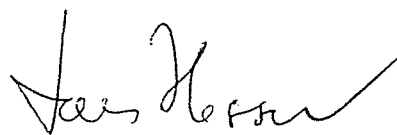
Percy Bratt har begärt ersättning för arbete med 41 310 kr, motsvarande 39,5 timmar. Huvudförhandlingen i hovrätten pågick knappt fem timmar. Enligt hovrättens mening finns visserligen ingen anledning ifrågasätta att Percy Bratt har nedlagt den angivna tiden. Målets art och omfattning kan emellertid inte anses påkalla en större tidsinsats än högst 25 timmar, särskilt mot bakgrund av att Percy Bratt rimligen måste ha varit väl insatt i de aktuella frågorna sedan målet behandlades i tingsrätten. Ersättningen bör bestämmas i enlighet med detta.

Percy Bratt har vidare yrkat ersättning för utlägg med 13 306 kr, avseende Petter Asps rättsutlåtande. Med hänsyn till att uppdraget till Petter Asp får ses som ett uppdrag att utföra arbetsuppgifter som täcks av uppdraget som offentlig försvarare bör denna kostnad enligt hovrättens mening inte behandlas som utlägg utan i stället ersättas inom ramen för arvodet till Percy Bratt. Därvid skall mervärdesskatt läggas på det yrkade beloppet.

Mot bakgrund av det sagda skall Percy Bratt tillerkännas ersättning med sammanlagt 42 945 kr inklusive mervärdesskatt, allt avseende arbete.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2000-01-18

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars Eklycke, hovrättsrådet Lars Hesser, referent, och hovrättsassessorn Hedvig Trost. Enhälligt.

SVEA HOVRÄTT

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Bilaga

Den som vill överklaga hovrättens avgörande skall göra detta genom att skriva till Högsta domstolen.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till hovrätten. Den skall ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av det överklagade avgörandet.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen skall pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast

1. om det är av vikt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen
2. om det finns synnerliga skäl till en prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandet skall innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag och nummer för avgörandet),
3. den ändring i avgörandet som klaganden yrkar,
4. varför klaganden anser att avgörandet skall ändras,
5. de omständigheter som klaganden åberopar till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas,
6. de bevis som klaganden åberopar och vad han vill styrka med varje bevis.